

Waterwoordvoerder Roelof Bisschop, SGP

'Duurzame oplossingen hebben tijd nodig'

Na een lange periode in de lokale politiek – zo'n 20 jaar gemeenteraadslid in Veenendaal en 8 jaar lid van de Provinciale Staten van Utrecht – maakte Roelof Bisschop in september 2012 de overstap naar Den Haag. Hij werd de derde man van de SGP-fractie in de Tweede Kamer, belast met onder andere de portefeuille infrastructuur en milieu.

U heeft als historicus altijd gewerkt in het onderwijs: wat heeft u met drinkwater?

Bisschop: 'Als boerenzoon ben ik opgegroeid in het besef dat water leven betekent en de bron is van vruchtbaarheid. En als lokale bestuurder kom je veel in aanraking met het onderwerp water, zeker in een agrarische omgeving. Dus de problematiek rondom de beschikbaarheid van water is me wel bekend. Voor mij is water een kostelijk en kostbaar goed: het is letterlijk van levensbelang. Water drinken is zo iets als ademen: je staat er niet bij stil, maar je kunt niet zonder. Ik denk ook dat we ons in Nederland te weinig realiseren wat een rijkdom het is, dat we schoon, betrouwbaar drinkwater op elk moment overal zo uit de kraan krijgen. Vanuit mijn historische achtergrond weet ik dat het vroeger één groot feest was als een dorp werd aangesloten op het waterleidingnet. Burgemeester erbij, lintje doorknippen, eerste glaasje water bij de kraan tappen: dat was vooruitgang, daar ging de vlag voor uit!'

Wat zijn volgens u aandachtspunten op drinkwatergebied?

Bisschop: 'Ten eerste de bedreiging van de kwaliteit van grond- en oppervlaktewater door ongewenste stoffen zoals medicijnresten, microplastics en hormoonverstorende stoffen. Ten tweede de gevolgen van klimaatverandering, met grotere weersextremen en meer kans op onvoldoende zoet water van goede kwaliteit, met name in droge perioden. En tot slot: de nieuwe Omgevingswet. De drinkwaterwinning en de bescherming van waterwingebieden moeten daarin voldoende geborgd blijven.'

Milieu

Lozingen en gebruik van chemische middelen, gewasbeschermingsmiddelen en medicijnresten vormen inderdaad een bedreiging voor het Nederlandse grond- en oppervlaktewater, de twee bronnen waarvan

drinkwater wordt gemaakt. *Hoe staat de SGP hier tegenover?*

Bisschop: 'De kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater is de afgelopen decennia aanzienlijk verbeterd. Het water voldoet nu grotendeels aan de gebruiksdoelen, waaronder drinkwaterbereiding. De ecologische kwaliteit laat nog wel te wensen over. De kwaliteit van het ingenomen grond- of oppervlaktewater, in combinatie met de gebruikte zuivering, is volgens ons ruimschoots voldoende om gezond en veilig drinkwater te kunnen produceren. Overigens ben ik het eens met de drinkwatersector dat medicijnresten in water te weinig aandacht krijgen in bijvoorbeeld de Europese richtlijn voor prioritair stoffen.'

'Het toenemende gebruik door consumenten van risicostoffen (waaronder geneesmiddelen, cosmetica en brandvertragers) vormt een probleem voor de drinkwaterkwaliteit. Hiervoor circuleren twee oplossingen: aanpak bij de bron en extra zuivering. Wij neigen naar de tweede. De kosten van extra zuivering worden nu geschat op 35 miljoen euro per jaar, terwijl de extra investeringen om verspreiding bij de bron tegen te gaan tussen 45 en 275 miljoen euro per jaar kunnen belopen. Nog afgezien van de langere tijd en de grotere inspanning die dit zal kosten. In het beleid is nog geen expliciete keus gemaakt. Extra zuivering lijkt op het eerste gezicht het goedkoopst, maar de risicostoffen komen dan wel in het oppervlaktewater en hebben daar waarschijnlijk ook negatieve gevolgen voor ecologie en mogelijk voor mensen.'

Vewin pleit in brede zin voor het principe 'de vervuiler betaalt', hoe kijkt u daar tegenaan?

Bisschop: 'Voor geneesmiddelen is dit op zich een goed principe, maar het is lastig om dit op een juiste manier te doen. Er moet een effectieve prikkel zijn voor goed gedrag. Wat de SGP betreft, moet dit vooral zijn gericht op geneesmiddelen die een probleem vormen voor de waterkwaliteit. Maar dan rijst de vraag: welke zijn dat? Er zal dus eerst nader onderzoek moeten komen.'

Hoe staat u tegenover het gebruik van middelen die aantoonbaar slecht zijn voor het milieu, zoals microplastics en glyfosaat? Wat wilt u eraan doen om het gebruik hiervan te verminderen?

Bisschop: 'Wij hebben een half jaar geleden vóór de motie Van Veldhoven gestemd,

over het terugdringen van microplastics, medicijnresten en chemicaliën in kleding. Verder moeten agrarische ondernemers aan extra eisen gaan voldoen, zoals bredere teeltvrije zones en verdere reductie van verwaaiing: daarvoor ligt er nu een Nationaal Actieplan Gewasbescherming. Per 2018 komt er een verbod op het professionele gebruik van onkruidbestrijdingsmiddelen op verhardingen. Inmiddels heeft de regering aangegeven ook het niet-professionele gebruik te willen aanpakken. Wij vinden overigens dat dit geen totaal verbod hoeft te worden: het probleem is overdosering, dus dat moet worden opgelost. Daarnaast wil de SGP meer ruimte voor biologische gewasbeschermingsmiddelen, omdat die vele malen sneller worden afgebroken dan chemische middelen.'

Wat vindt u van een koppeling van de KRW met doelstellingen in het landbouwbeleid, zoals de Nitraatrichtlijn?

Bisschop: 'In het mestbeleid en het gewasbeschermingsbeleid moet goed gekeken worden naar de KRW-doelen. De Nitraatrichtlijn is ook gericht op het behalen van doelen voor grond- en oppervlaktewaterkwaliteit, dus misschien moeten beide richtlijnen geïntegreerd worden. Belangrijk is ook de vergroening van het Europees Gemeenschappelijk Landbouwbeleid. Eén van de opties voor boeren is het inzetten van een klein percentage van hun grond voor ecologische doeleinden. Het is van belang dat hier gekeken wordt naar koppeling met waterdoelen.'

Samenwerking in de waterketen

U gaf bij uw aantreden aan de samenwerking in de waterketen een belangrijk thema te vinden; hoe staat het er volgens u op dat gebied voor?

Bisschop: 'Er gebeurt veel. Inmiddels zijn er ruim 60 regionale samenwerkingsverbanden tussen waterschappen, gemeenten en drinkwaterbedrijven. In een aantal gevallen gaat het moeizaam, maar er zijn ook goede voorbeelden van samenwerking. Daar heeft men elkaar gevonden en stevige slagen gemaakt, zoals ik heb gezien bij een werkbezoek aan Platform Water Vallei en Eem. Wel beperkt de samenwerking zich nogal tot de afvalwaterketen en staan drinkwaterbedrijven te vaak aan de zijlijn. Daar zullen partijen zelf iets aan

moeten doen, want ik geloof niet erg in druk van bovenaf. Om tot goede resultaten te komen, moeten partijen zelf het belang van samenwerking inzien. Dat gaat vaak langs de weg der geleidelijkheid en kan dus wat tijd kosten. De SGP denkt vanuit organische ontwikkeling: dingen hebben nu eenmaal tijd nodig om te groeien en zich op een goede manier te ontwikkelen. Alleen op die manier kom je tot duurzame, vruchtbare oplossingen.'

Hoe kijkt u aan tegen het Bestuursakkoord Water? Wat verwacht u ervan?

Bisschop: 'De lat – in termen van de besparingsdoelstellingen – ligt erg hoog. Ik heb de indruk dat drinkwaterbedrijven wel op koers liggen voor wat betreft het halen van hun besparingsopgave. De partijen in het veld doen hun best en daar heb ik alle waardering voor. Soms heeft men wellicht een duwtje in de goede richting nodig. Het is daarom een goede zaak dat minister Schultz de Visitatiecommissie Waterketen heeft ingesteld, onder leiding van Karla Peijs. Die gaat kijken hoe de samenwerking verloopt en kan, waar nodig, bijsturen en aansporen. Ook kan de commissie helpen om samenwerkingsverbanden van elkaar te laten leren. Een punt dat mij is bijgebleven van mijn bezoek aan Platform Water Vallei en Eem: het is lastig om daadwerkelijke besparingen door samenwerking te monitoren. Misschien moet dat nog een aandachtspunt zijn voor de Visitatiecommissie.'